

Uchwała Nr SO-4/0952/147/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 5 grudnia 2023 r.

w sprawie wyrażenia opinii o projekcie uchwały budżetowej Gminy Kępno na 2024 rok

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony zarządzeniem Nr 16/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 4 września 2023 r., w osobach:

Przewodnicząca: Agnieszka Ząbczyńska

Członkowie: Barbara Dymkowska

Dorota Wierzbicka

działając na podstawie art. 13 pkt 3 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 roku poz. 1325) w związku z art. 238 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), wyraża o przedłożonym przez Burmistrza Miasta i Gminy Kępno projekcie uchwały budżetowej Gminy Kępno na 2024 rok

opinię pozytywną.

Uzasadnienie

I. Projekt uchwały budżetowej Gminy Kępno na 2024 rok został przedłożony tutejszej Izbie w dniu 14 listopada 2023 r. Wraz z projektem uchwały przedłożone zostało uzasadnienie i materiały informacyjne.

Szczegółowość projektu, uzasadnienie oraz materiały informacyjne załączone do projektu odpowiadają wymogom określonym uchwałą Nr LIV/366/2010 Rady Miejskiej w Kępnie z dnia 30 czerwca 2010 roku w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej.

II.

1. W projekcie uchwały budżetowej na rok 2024 zostały ustalone:

- a) dochody w wysokości 164.645.926,13 zł, z tego:
 - dochody bieżące w wysokości 142.681.282,18 zł,
 - dochody majątkowe w wysokości 21.964.643,95 zł,
- b) wydatki w wysokości 174.925.919,24 zł, z tego:
 - wydatki bieżące w wysokości 134.977.258,40 zł,
 - wydatki majątkowe w wysokości 39.948.560,84 zł.

Prognozowane w projekcie uchwały budżetowej dochody bieżące są wyższe od planowanych wydatków bieżących, zatem spełniony zostanie wymóg wynikający z przepisu art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

2. Projektowany wynik budżetu to deficyt w wysokości 10.279.993,11 zł, który zgodnie postanowieniem § 3 projektu uchwały budżetowej ma zostać sfinansowany przychodami ze sprzedaży papierów wartościowych, przychodami z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz przychodami z rachunków lokat.
3. W załączniku nr 5 do projektu uchwały budżetowej zaplanowano przychody z tytułu:
 - niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (§ 905) w wysokości 1.800.000,00 zł,
 - sprzedaży innych papierów wartościowych (§ 931) w wysokości 9.000.000,00 zł;
 - przelewów z rachunków lokat (§ 994) w wysokości 4.120.449,39 zł,oraz rozchody z tytułu:
 - wykupu innych papierów wartościowych (§ 982) w kwocie 4.300.000,00 zł,
 - spłat otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów (§ 992) w wysokości 340.456,28 zł.

W uzasadnieniu do projektu uchwały budżetowej Burmistrz poinformował, że na kwotę przychodów z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości 1.800.000,00 zł składają się środki przekazane do budżetu Gminy w 2020 roku w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Na kwotę przychodów z tytułu przelewów z rachunków lokat składają się natomiast środki otrzymane w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

Na podstawie sprawozdania Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 30 września roku 2023 oraz uchwały budżetowej na 2023 rok (po zmianach), Skład Orzekający ustalił, że na dzień wydania niniejszej opinii przychody z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach, jakie Gmina posiadała na koniec 2022 roku w wysokości 3.242.426,47 zł, zostały w całości zaangażowane w budżecie roku 2023. Część z tych środków w wysokości 1.800.000,00 zł pochodziła ze środków otrzymanych z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych i była przeznaczona na wydatki w dziale 926, rozdział 92695, § 6100. Na podstawie sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za III kwartał 2023 r. ustalono również, że w ww. podziałce klasyfikacyjnej na zaplanowane wydatki w kwocie 1.800.000,00 zł na dzień 30 września 2023 roku wykonanie wyniosło 0 zł. Z powyższego wynika zatem, że jeśli środki te nie zostaną wykorzystane do końca 2023 roku, wówczas mogą zostać zaangażowane w budżecie roku 2024, jako przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i

wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (§ 905).

Ponadto Skład Orzekający ustalił, że na dzień wydania niniejszej opinii Jednostka posiada w budżecie roku 2023 środki zgromadzone na rachunkach lokat (§ 994) w wysokości 4.120.449,39 zł, które może zaangażować w budżecie roku 2024, pod warunkiem, że środki te nie zostaną wykorzystane do końca 2023 roku.

Skład Orzekający podkreśla jednak, że rzeczywisty poziom niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz środków zgromadzonych na rachunkach lokat na koniec 2023 roku będzie możliwy do ustalenia dopiero po zakończeniu roku budżetowego, zamknięciu ksiąg rachunkowych oraz sporządzeniu sprawozdań finansowych za 2023 rok.

4. Z analizy danych zawartych w projekcie uchwały budżetowej na 2024 rok oraz w projekcie uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kępno na lata 2024-2041 wynika, że w 2024 roku i latach następnych spełniona będzie relacja, o której jest mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, co jest warunkiem koniecznym uchwalenia budżetu.

III.

1. Prognozowane dochody Gminy Kępno na 2024 rok są niższe o 12,72% od planowanych dochodów na 2023 rok (wg stanu na koniec III kwartału 2023 r.), przy czym dochody bieżące zaplanowano na poziomie niższym o 2,25%, dochody majątkowe zaplanowano na poziomie niższym o 48,53% od planowanych w 2023 r. (wg stanu na koniec III kwartału 2023 r.).
2. Planowane wydatki na 2024 rok są niższe o 17,07% od planowanych w budżecie na 2023 r. (wg stanu na koniec III kwartału 2023 r.), przy czym wydatki bieżące zaplanowano na poziomie niższym o 2,65 %, a wydatki majątkowe są niższe o 44,73% w stosunku do planowanych na koniec III kwartału 2023 r.
3. Zaplanowane w projekcie budżetu kwoty dotacji celowych z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie oraz na realizację własnych zadań bieżących (za wyjątkiem rozdziału 80104 § 2030), subwencji, udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych przyjęte zostały w wysokościach wynikających z zawiadomienia dysponenta.
4. Kwoty zaplanowanych w wydatkach budżetu rezerw, tj. rezerwy ogólnej oraz rezerwy celowej, mieszczą się w granicach określonych w przepisie art. 222 ust. 1 i 3 ustawy finansach publicznych, a rezerwa celowa na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego mieści się w limicie określonym w art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2023 r. poz. 122).
5. Zakres unormowań zawartych w projekcie uchwały budżetowej odpowiada wymogom ustawy o finansach publicznych, a w szczególności art. 212, 214 i 215 tej ustawy, za wyjątkiem rozbieżności opisanych w pkt IV.1. uzasadnienia.

Zakres proponowanych upoważnień, jakie organ stanowiący ma udzielić organowi wykonawczemu, nie wykracza poza dyspozycję wynikającą z art. 258 ustawy o finansach publicznych oraz art. 111 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 103, z późn. zm.), za wyjątkiem rozbieżności opisanej w pkt IV.2.

6. W postanowieniach projektu uchwały oraz w załączniku wyodrębniono dochody i wydatki związane ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu wynikającymi z odrębnych ustaw.
 7. Prognozowane dochody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zgodnie przepisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1469, z późn. zm.) w całości przeznaczone zostały na wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.
- IV. Skład Orzekający wskazuje na następujące nieprawidłowości i uchybienia w projekcie uchwały budżetowej:

1. W postanowieniu § 7 projektu uchwały ustalono: „limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek w kwocie 10.000.000,00 zł, w tym na: (...)”.

Skład Orzekający zauważa, że w załączniku Nr 5 do projektu uchwały pn. „Przychody i rozchody budżetu w 2024r.” nie przewidziano przychodów z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek lecz przychody ze sprzedaży innych papierów wartościowych (§ 931).

Zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych uchwała budżetowa określa limit zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych. Zatem w postanowieniu § 7 projektu uchwały należało określić: „limit zobowiązań z tytułu emitowanych papierów wartościowych w kwocie 10.000.000,00 zł, w tym na: (...)”.

2. W postanowieniu § 8 ust. 2 upoważniono Burmistrza Miasta i Gminy Kępno do: „zaciągania kredytów i pożyczek oraz emitowania papierów wartościowych, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-3 i art. 90 ustawy o finansach publicznych do wysokości 9.000.000,00 zł”, podczas gdy w projektowanym budżecie na rok 2024 nie zaplanowano pożyczek i kredytów na cele wymienione w art. 89 ust. 1 pkt 2-3 i art. 90 ustawy o finansach publicznych.
3. Analiza załącznika Nr 1 pn. „Plan dochodów budżetu Gminy Kępno na 2024 rok” do projektu budżetu wykazała, że w dziale 900 /Gospodarka komunalna i ochrona środowiska/, rozdział 90001 /Gospodarka ściekowa i ochrona wód/ zaplanowano środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych /6370/ w wysokości 1.143.520,00 zł. Z załącznika Nr 2 pn. „Plan wydatków budżetu Gminy Kępno na 2024 rok” do projektu budżetu wynika natomiast, że powyższa kwota została zaplanowana w ww. dziale i rozdziale, w § 6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych. Ponadto Skład Orzekający wskazuje, że środki te nie zostały ujęte w załączniku Nr 8 projektu budżetu pn. „Plan wydatków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w roku 2024”.
4. Analiza załącznika Nr 9 do projektu uchwały budżetowej pn. „Plan wydatków na przedsięwzięcia realizowane w ramach Funduszu sołeckiego w roku 2024” wykazała, że:

- dla sołectwa Kierzno, w dziale 921, rozdział 92109, § 6060 zaplanowano zadanie pn. „*Remont, modernizacja i doposażenie Domu Ludowego*” w kwocie 30.000,00 zł, podczas gdy w załączniku Nr 2 „*Plan wydatków budżetu Gminy Kępno na 2024 rok*” w powyższej podziale klasyfikacji budżetowej nie zaplanowano wydatków w § 6060, jak również w załączniku Nr 4 pn. „*Wykaz wydatków majątkowych przewidzianych do realizacji w 2024 roku*” nie planuje się środków z przeznaczeniem na ww. zadanie;
 - dla sołectwa Mechnice, w dziale 900, rozdział 90095, § 6050 zaplanowano zadanie pn. „*Zakup materiału na wykonanie ogrodzenia placu przy domu Ludowym w Mechnicach*” w kwocie 15.100,14 zł, podczas gdy w załączniku Nr 4 do projektu budżetu powyższe zadanie zostało zaplanowane w dziale 921, rozdział 92109, § 6050;
 - dla sołectwa Olszowa w dziale 926, rozdział 92695, § 6050 zaplanowano zadanie pn. „*Turniej tenisa stołowego*”, podczas gdy w załączniku Nr 4 do projektu budżetu nie planuje się środków z przeznaczeniem na ww. zadanie.
5. Ponadto Skład Orzekający ustalił, że w dniu 17 listopada 2023 r. do nadzoru tut. Izby przekazano następujące uchwały:
- Nr LXXII/493/2023 Rady Miejskiej w Kępnie z dnia 16 listopada 2023 r. w sprawie udzielenia dotacji dla Towarzystwa Budownictwa Społecznego – Kępno Spółka z o.o. na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków;
 - Nr LXXII/494/2023 Rady Miejskiej w Kępnie z dnia 16 listopada 2023 r. w sprawie udzielenia dotacji dla Towarzystwa Budownictwa Społecznego – Kępno Spółka z o.o. na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.
- Z przedmiotowych uchwał nie wynika, w którym roku Jednostka planuje udzielić powyższych dotacji.
- Na podstawie pisemnych wyjaśnień Gminy Kępno, przedłożonych tut. Izbie w dniu 28 listopada 2023 r., Skład Orzekający ustalił natomiast, że udzielenie dotacji dla Towarzystwa Budownictwa Społecznego – Kępno Spółka z o.o. na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków w kwocie 499.000,00 zł oraz Towarzystwa Budownictwa Społecznego – Kępno Spółka z o.o. na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków w kwocie 495.000,00 zł, planowane jest na rok 2024, a powyższe kwoty zostaną wprowadzone do planu budżetu na rok 2024 na najbliższej sesji Rady Miejskiej w Kępnie.
- Skład Orzekający zwraca uwagę, że w projekcie uchwały budżetowej na rok 2024 nie zostały zabezpieczone środki na ww. cele.

Mając powyższe na uwadze, Skład Orzekający postanowił jak w sentencji uchwały.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Agnieszka Ząbczyńska

Pouczenie: Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Izby,
w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.